

Raadsvoorstel

Onderwerp Slecht weer voorziening Bevrijdingsfestival Groningen 2023
Steller/telnr. T.Voortman/ 67 12 Bijlagen 0

Registratienummer 78464-2023
Classificatie Openbaar Geheim Vertrouwelijk (bij gebruik van
persoonsgegevens)

Portefeuillehouder Molema
Langetermijn agenda (LTA) LTA ja: Maand Jaar
Raad LTA nee: Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

kennis te nemen van de gevolgde procedure ten aanzien van het verstrekken van de 'slecht weer' garantie van maximaal € 150.000 voor de Stichting Vier 5 mei ten behoeve van het organiseren van het Bevrijdingsfestival 2023 en achteraf te verklaren geen wensen en bedenkingen te hebben bij de verstrekking van deze garantie.

Samenvatting

Op 17 januari heeft ons college het voorstel Toekomst Bevrijdingsfestival Groningen aangenomen, waarin wij uitspraken hebben gedaan over het gewenste scenario voor het Bevrijdingsfestival in 2023 en de verdere toekomst: gratis toegankelijk, geconcentreerd binnen de omheining van het evenemententerrein Stadspark en met een sterke en brede programmering die het thema vrijheid centraal stelt voor in totaal 60.000 – 80.000 bezoekers over de dag verspreid. De jaarlijkse subsidie wordt met ingang van 2023 verhoogd naar € 100.000,- als tegemoetkoming in de steeds verder stijgende kosten om dit evenement te organiseren op basis van een sluitende begroting. Naar aanleiding hiervan hebben de directeur/bestuurder en Raad van Toezichting van het Bevrijdingsfestival Groningen aangegeven dat de financiële situatie van het festival ook onder deze voorwaarden zorgelijk is. De jaarlijkse inkomsten komen hoofdzakelijk uit de omzet uit horeca. Indien het slecht weer leidt dit accuut tot een gat in de begroting. Dit risico is voor de organisatie niet te af te dekken uit het eigen vermogen, andere subsidies of partnerships, wat zou leiden tot annulering van het evenement. Met dit voorstel bekrachtigt de uw raad de door het college gevolgde procedure voor het verstrekken van een garantie om mogelijke tekorten tot maximaal € 150.000,- te dekken bij slecht weer voor het Bevrijdingsfestival Groningen. De provincie Groningen treft eenzelfde regeling, zodat het Bevrijdingsfestival Groningen 2023 doorgang kan vinden en wij samen met alle inwoners en bezoekers van de gemeente Groningen ook dit jaar samen de vrijheid kunnen vieren.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Op 5 mei vieren we de bevrijding van Nederland en het feit dat we sindsdien in vrijheid leven. Ook staan we op deze dag stil bij de waarde van vrijheid, democratie, en mensenrechten. Het Bevrijdingsfestival Groningen is een van de 14 landelijke festivals die met dit doel georganiseerd worden. Het is een laagdrempelig, gratis toegankelijk evenement voor iedereen. Vanwege deze gratis toegankelijkheid staan de financiën van de festivals al langere tijd onder druk. Naast subsidiebijdragen van het Nationaal Comité 4 en 5 mei, het VFonds, gemeente en provincie en sponsorgelden is het Bevrijdingsfestival Groningen voor het overgrote deel afhankelijk uit inkomsten uit horeca. Mede door het stijgen van de organisatiekosten (programma, personeel, inkoop) heeft het festival bij wijze van pilot in 2022 ticketing ingevoerd, met een entreeprijs van € 5 per persoon. Dit heeft veel teweeggebracht, zowel onder het publiek en in de media als in uw raad. Uw raad pleitte er dan ook voor dat in 2023 het festival opnieuw gratis toegankelijk zou zijn. Ook de provinciale Staten van Groningen werden meerdere keren vragen gesteld en een motie ingediend voor een gratis toegankelijk festival.

Uit gezamenlijk overleg tussen de verschillende festivalorganisaties is gebleken dat men voor de toekomst geen entreegelden wil heffen voor de bevrijdingsfestivals. Dat betekent dat aanvullende middelen bij gelijke ambities en productiekosten op een andere manier gefinancierd moeten worden. Hiervoor hebben de organisaties zich gezamenlijk tot het ministerie van VWS gericht, die de gevraagde € 1,5 miljoen echter niet heeft toegezegd.

Naar aanleiding van de editie van 2022 hebben er verschillende gesprekken tussen het Bevrijdingsfestival Groningen, de gemeente Groningen en provincie Groningen plaatsgevonden over de toekomst van het evenement. Verschillende scenario's hebben hierbij de revue gepasseerd. Ons college heeft zich op 17 januari jongstleden positief uitgesproken voor een gratis toegankelijk festival, geconcentreerd binnen de omheining van het evenemententerrein Stadspark en met een sterke en brede programmering die het thema vrijheid centraal stelt voor in totaal 60.000 – 80.000 bezoekers over de dag verspreid. Dit past ook bij de ambities en koers van de festivalorganisatie.

Op basis van een sluitende begroting is de jaarlijkse subsidiebijdrage aan de festivalorganisatie verhoogd naar € 100.000,- om de gestegen kosten deels op te vangen. Naar aanleiding van de motie 'Vrijheid voor iedereen' van de Provinciale Staten van Groningen is de provinciale subsidie voor 2023 van het festival ook gestegen tot € 84.000,- op voorwaarde dat het festival gratis toegankelijk is.

De sluitende begroting is echter gebaseerd op een zogenaamd 'goed weer scenario'. De totale begroting van het Bevrijdingsfestival Groningen bedraagt dan € 1.095.500,- waarbij de horeca-inkomsten € 750.000,- bedragen. Dit op basis van een bezoekersaantal tussen 60.000 – 80.000 mensen. Vanwege de sterke afhankelijkheid van de weersomstandigheden hanteert het festival ook een 'slecht weer'-scenario, met een prognose van slechts 30.000 bezoekers. De verwachte horecaopbrengsten zullen dan fors minder zijn. Het tekort kan in het ergste geval oplopen tot € 375.000,-. Onderdeel van de sluitende begroting is de taakstelling die de festivalorganisatie zichzelf heeft opgelegd om de totale kosten met 10% terug te brengen, voor een totaalbedrag van ongeveer € 120.000,-. De organisatie acht dit haalbaar, maar deze opgave moet nog nader uitgewerkt binnen de productie van het evenement. Daarmee komt het totale tekort bij een slecht weer scenario op € 298.500.

Het eigen vermogen van de stichting bedraagt momenteel iets meer dan € 100.000,-. Daarmee kan het 'slecht weer'-scenario financieel niet opgevangen worden. Voor de komende jaren is het juist van belang deze eigenvermogenspositie te verbeteren om de continuïteit en kwaliteit van het festival te waarborgen. Bovendien loopt het bestuur en Raad van Toezicht het risico hoofdelijk aansprakelijk te worden gesteld bij grote financiële tegenvallers, zoals geregeld onder de Wet Bestuur en toezicht Rechtspersonen (WBTR). Dit alles samen maakt dat directie/bestuur en de RvT het risico te hoog achten om het evenement te kunnen organiseren indien geen oplossing voor een mogelijk tekort geboden wordt. Dit betekent dus geen Bevrijdingsfestival Groningen in 2023.

De stichting vraagt de provincie en de gemeente Groningen, mocht het noodzakelijk zijn, het tekort gezamenlijk te dragen. Ons college heeft voorgesteld bij wijze van uitzondering voor de editie van 2023 een garantie af te geven aan het Bevrijdingsfestival Groningen om tekorten tot maximaal € 150.000,- te dekken indien het slecht weer scenario waarheid wordt. Uw raad is hierover al geïnformeerd via de dagmail van 21 februari jongstleden.

Het college hanteert hierbij dezelfde systematiek die is afgesproken met uw raad ten aanzien van het afgeven van een garantstelling op financiering van derden. Bij die procedure legt het college een dergelijk besluit vooraf voor aan de raad om diens wensen en/of bedingen te vernemen. Door de deadline die het Bevrijdingsfestival gesteld heeft voor het

nemen van een besluit over het wel of niet doorgaan van het festival was dit niet mogelijk. Met dit voorstel wordt uw raad gevraagd achteraf te verklaren geen wensen en bedenkingen te hebben bij het afgeven van deze garantstelling..

Kader

- Nota Strategisch Evenementenbeleid 2014
- Kadernota Kunst en cultuur voor iedereen 2021-2028
- Motie een vrij toegankelijk bevrijdingsfestival voor iedereen en breng de charme en ziel terug in het bevrijdingsfestival (11 mei 2022)

Argumenten en afwegingen

1. Bieden van een garantie van maximaal € 150.000,- om slecht weer eventuele tekorten af te dekken. Net als de provincie Groningen bieden we een garantie die eventuele tekorten bij slecht weer op 5 mei dekt. We doen dit omdat het Bevrijdingsfestival Groningen van grote toegevoegde waarde is voor het evenementenaanbod in Groningen en vanuit het thema vrijheid een belangrijke waarde in onze samenleving vertegenwoordigd. Het festival verkeert in een bijzondere positie: men heeft in de afgelopen jaren niet aan vermogensopbouw kunnen doen vanwege een slecht jaar in 2019, waarna ook de coronamaatregelen dit verder bemoeilijkten. Daarnaast is de stichting voor de jaarlijkse inkomsten grotendeels afhankelijk van de horecainkomsten op de dag zelf.

De festivalstichting heeft zichzelf een taakstelling van 10% opgelegd om de kosten terug te dringen, maar het daadwerkelijk resultaat hiervan is moeilijk voorspelbaar is omdat deze van veel verschillende factoren afhankelijk is. In gezamenlijk overleg met de directeur/bestuurder en Raad van Toezicht en de provincie Groningen streven wij er gezamenlijk naar om in 2024 naar een toekomstbestendige festivalstichting toe te werken. Onderdeel hiervan is dat we kijken op welke manier ze aan vermogensopbouw kunnen doen. We zetten de stichting onder verscherpt toezicht. Dit houdt in dat wij vaker een tussenrapportage opvragen en tijdig beginnen met gesprekken over de inhoudelijke en financiële kant voor de editie 2024.

Op basis hiervan heeft het college een garantstelling richting het Bevrijdingsfestival afgegeven dat indien het 'slecht weer' scenario zich voltrekt in 2023 de gemeente een aanvullende subsidie aan het Bevrijdingsfestival zal verstrekken ter hoogte van maximaal € 150.000,-. De provincie reserveert hetzelfde bedrag.

De aanvullende subsidie zal gedekt moeten worden uit de algemene reserve of de post onvoorzien van de gemeente Groningen. Indien dit scenario zich voordoet zal hiervoor een voorstel aan uw raad worden gedaan. Wij nemen dit risico op in de jaarrekening 2022. We zijn ons er van bewust dat wij hiermee een precedent scheppen en zullen dit thema dan ook meenemen in het nieuw vast te stellen strategisch evenementenbeleid.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Op 5 mei vieren we de bevrijding van Nederland en het feit dat we sindsdien in vrijheid leven. Ook staan we op deze dag stil bij de waarde van vrijheid, democratie, en mensenrechten. Het Bevrijdingsfestival Groningen is een van de 14 landelijke festivals die met dit doel georganiseerd worden. Het is een laagdrempelig, gratis toegankelijk evenement voor iedereen. Ieder jaar komen er weer vele honderdduizenden bezoekers op deze festivals af.

De betekenis van het Bevrijdingsfestival Groningen werd in 2022 extra goed zichtbaar naar aanleiding van de pilot met het invoeren van betaalde ticketing van € 5 per persoon. Dit leidde tot grote discussie, zowel bij het publiek, in de media als in uw raad en in de Provinciale Staten van Groningen. Naar aanleiding hiervan was de oproep duidelijk: bevrijdingsfestivals dienen laagdrempelig en voor iedereen te zijn, en daarmee dus ook gratis toegankelijk.

De pilot in Groningen is door alle gezamenlijk bevrijdingsfestival besproken en geëvalueerd, waarna het gezamenlijke standpunt was dat dit niet de gewenste koers voor de toekomst is. In de toekomstscenario's van het Bevrijdingsfestival Groningen is het uitgangspunt dan ook een gratis toegankelijk festival, inhoudelijk sterk en financieel duurzaam.

Tegelijkertijd is de druk op die financiële basis van de festivals door verschillende redenen onverminderd groot. Met dit voorstel komen we tegemoet aan de wens van zowel onze inwoners en bezoekers, als uw raad om een gratis Bevrijdingsfestival Groningen te faciliteren.

Het onderwerp blijft onverminderd actueel nu blijkt dat meerdere festivals niet dreigen door te gaan in 2023, onder andere in Utrecht is dit geval. In de Tweede Kamer zijn hierover vragen gesteld door de SP.

Financiële consequenties

Met het afgeven van deze garantstelling dekken we de helft van het risico af dat de stichting loopt in het geval van slecht weer op Bevrijdingsdag 2023. Concreet betekent dit dat wij indien het slecht weer scenario zich voordoet in 2023, wij een aanvullende subsidie verlenen aan het Bevrijdingsfestival Groningen ter hoogte van maximaal € 150.000. De andere helft wordt gefinancierd door de provincie Groningen. Het werkelijke bedrag zal worden bepaald op basis van het

eindresultaat van het Bevrijdingsfestival 2023.

In de begroting 2023 is hiervoor geen dekking aanwezig. Vandaar dat hiervoor dan een voorstel aan de raad zal worden ingebracht om deze aanvullende subsidie te dekken uit de algemene reserve of de post onvoorzien. In het geval van dekking vanuit de algemene reserve leidt dit tot een beperkte verslechtering van het weerstandsvermogen. Wij nemen dit op als een risico in de jaarrekening 2022.

We zetten de stichting onder verscherpt toezicht. Dit houdt in dat wij vaker een tussenrapportage opvragen en tijdig beginnen met gesprekken over de inhoudelijke en financiële kant voor de editie 2024.

Overige consequenties

Wij zijn ons ervan bewust dat wij hiermee mogelijke precedentwerking in hand werken. Echter vinden wij het maatschappelijke belang van het Bevrijdingsfestival Groningen dermate groot dat wij kiezen om eenmalig een uitzondering te maken voor het festival en in 2023 een garantie bij slecht weer af te geven. Voor 2024 en verder is ons streven naar een toekomstbestendige stichting toe te werken die zelf deze risico's kan afdekken. Hiervoor gaan wij onder andere samen met de festivalstichting en de provincie Groningen in gesprek om te kijken op welke manier het festival naar de toekomst een duurzame financiële basis kan bewerkstelligen

Vervolg

Indien het slecht weer scenario zich voltrekt is een aanvullende subsidie nodig aan het Bevrijdingsfestival Groningen. Hiervoor zal t.z.t. een voorstel aan de raad worden ingebracht om de subsidie te dekken uit de algemene reserve of de post onvoorzien.

Lange Termijn Agenda

nvt

**Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,**

**burgemeester,
Koen Schuiling**

**secretaris,
Christien Bronda**

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.